

Riktlinje för tandbehandlingar på icke sövda hundar och katter

Riktlinjen antagen 2014

Reviderad 2020

Granskad senast 2020

Bakgrund

Normgruppen stödjer policyn ”Uttalande om tandbehandlingar på icke sövda hundar och katter” (se nedan) utarbetad av EVDC (European Veterinary Dental College) och EVDS (European Veterinary Dental Society) samt översatt i samarbete med SSDt (Svenska Sällskapet för Djurtandvård).

Normgruppen vill också poängtera följande:

- Adekvat hemvård (t ex tandborstning) ska alltid vara en del av behandlingen.
- Tandvård bör utföras med patienten under allmän narkos och intuberad. Koppling till ett slutet system minskar risken att andas in bakterieaerosol och debris.
- Kirurgiska tandåtgärder bör föregås av dentalröntgen.
- En fullständig munhåleundersökning inkluderar dentalröntgen.

Kontaktperson för riktlinjen:

Sammanställande i Normgruppen

Uttalande om tandbehandlingar på icke-sövda hundar och katter

Munhålesjukdomar, inklusive dentala- och parodontala sjukdomar, tillhör de vanligaste och viktigaste hälsoaspekterna hos sällskapsdjur i Storbritannien och Europa. Effektiv behandling är en viktig del av djurhälsovården. Professionell undersökning och rengöring (PTR) av djurets tänder är en avgörande del av behandlingen.

Tandköttskanter och tandköttsfickor är de viktigaste områdena att undersöka och rengöra. Tandköttsfickan, sulcus, är området under tandköttet som omringar tanden. De känsliga parodontala vävnaderna som fäster tandroten till käken kan lätt skadas. Om de skadas kan det leda till smärta, inflammation och i förlängningen tandlossning. Tandrengöring kräver skarpa instrument och/eller ultraljuds-scaler som kyls med vatten. Små, okontrollerade rörelser med huvudet hos djuret samtidigt som tandrengöring utförs kan med lätthet skada parodontala vävnader. Rengöring under tandköttskanten är alltid obehagligt. Det är möjligt att utföra tandrengöring på oss människor utan anestesi då vi frivilligt samarbetar. Djur som inte är sövda sitter mycket sällan frivilligt stilla när tandrengöring utförs.

Att enbart avlägsna synlig tandsten ovanför tandköttskanten är ingen effektiv behandling av tandsjukdom. Det leder endast till en synbar förbättring och skapar en falsk känsla av säkerhet för djurägarna vilket kan fördröja effektiv behandling som ska utföras av professionell djurhälsopersonal.

Många munhålesjukdomar kan endast diagnosticeras genom fullständig undersökning under generell anestesi. Vissa delar av munnen kan helt enkelt inte undersökas utan anestesi. Vissa tidiga stadier av oral cancer kan endast påvisas då djuret är sederat eller sövt. Fördröjd diagnos kan leda till större svårighet att behandla eller till att tillståndet blir icke behandlingsbart. Många munhålesjukdomar kan endast diagnosticeras med röntgenundersökning. Intraoral röntgen är bara möjligt att utföra på ett sövt djur.

Modern anestesi under adekvat övervakning innebär väldigt låg risk för komplikationer. Fördelarna med en effektiv dental- och parodontal behandling överväger starkt mot den låga narkosrisken. Intubering skyddar patienten från inandning av dental debri, eller den bakterierika aerosol som uppstår vid tandrengöring.

Summering

tandbehandlingar på icke-sövda djur är inte att rekommendera på grund av att:

- fullständig munhåleundersökning inte kan utföras vilket kan leda till missade och/eller fördröjda diagnoser av olika sjukdomar.
- det är inte möjligt att fullständigt och effektivt rengöra den viktiga subgingivala ytan.
- det kan skada vävnaderna runt tanden.
- det kan orsaka obehag, smärta och stress hos djuret.
- det kan sannolikt orsaka fördröjning av korrekt och effektiv tandvård.
- det ger ett missledande intryck till djurägaren som tror att djuret fått en korrekt tandbehandling, förutsatt att de inte informeras om att det är en inadekvat och potentiellt skadlig behandling.

Det här uttalandet är utfört i överenskommelse med:

EVDC (European Veterinary Dental College)

EVDS (European Veterinary Dental Society)

The current recognised Specialists in Veterinary Dentistry practising in the UK BVDA (British Veterinary Dental Association)

SSDt (Svenska Sällskapet för Djurtandvård)

FECAVA - Federation of European Companion Animal Veterinary Associations 21.11.2013